

30TH SYDNEY LATIN SUMMER SCHOOL

15-19 JANUARY 2024
UNIVERSITY OF SYDNEY

Level 1a

TUTORS:

Anthony Gibbins

Maxwell Han

Hans H. Ørberg

LINGVA
LATINA
PER SE ILLUSTRATA

PARS I

FAMILIA
ROMANA

IMPERIVM
ROMANVM

Oceanus
Atlanticus

Britannia

Germania

Gallia

EVROPA

Hispania

Corsica

Roma

Italia

Sardinia

Sicilia

Melita

Brundisium

Graecia

Sparta

Creta

Lemnos

Lesbos

Chios

Samos

Naxos

Rhodus

ASIA

Syria

Arabia

Aegyptus

Nilus

Rhenu

Danuvius

Tiberis

AFRICA

1 Rō
rō
qu
Eu
Ga
est
Syr
in I
10 nia
F
Rōr
Rōr
Ubi
15 rōpē
E
est
est i

IMPERIVM ROMANVM

1 Rōma in Italiā est. Italia in Eurōpā est. Graecia in Eurōpā est. Italia et Graecia in Eurōpā sunt. Hispānia quoque in Eurōpā est. Hispānia et Italia et Graecia in Eurōpā sunt.

5 Aegyptus in Eurōpā nōn est, Aegyptus in Āfricā est. Gallia nōn in Āfricā est, Gallia est in Eurōpā. Syria nōn est in Eurōpā, sed in Asiā. Arabia quoque in Asiā est. Syria et Arabia in Asiā sunt. Germānia nōn in Asiā, sed in Eurōpā est. Britannia quoque in Eurōpā est. Germānia et Britannia sunt in Eurōpā.

Estne Gallia in Eurōpā? Gallia in Eurōpā est. Estne Rōma in Galliā? Rōma in Galliā nōn est. Ubi est Rōma? Rōma est in Italiā. Ubi est Italia? Italia in Eurōpā est. Ubi sunt Gallia et Hispānia? Gallia et Hispānia in Eurōpā sunt.

Estne Nīlus in Eurōpā? Nīlus in Eurōpā nōn est. Ubi est Nīlus? Nīlus in Āfricā est. Rhēnus ubi est? Rhēnus est in Germāniā. Nīlus fluvius est. Rhēnus fluvius est.

-a -ā:

Italia...
in Italiā

est sunt:

Italia in Eurōpā est;
Italia et Graecia in
Eurōpā sunt

est-ne...?

-ne = ...?

CAP. I

-us -ī:
Nīlus fluvius est;
Nīlus et Rhēnus fluvii
sunt

parvus ↔ magnus

fluvius magnus/parvus
fluvii magni/parvi

-a -ae:
Corsica insula est;
Corsica et Sardinia
insulae sunt

insula magna/parva
insulae magnae/parvae

-um -a:
Brundisium oppidum
est;
Brundisium et Tūscu-
lum oppida sunt

oppidum magnum/
parvum
oppida magna/parva

Graecus -a -um

Rōmānus -a -um
< Rōma

Nīlus et Rhēnus fluvii sunt. Dānuvius quoque fluvius
est. Rhēnus et Dānuvius sunt fluvii in Germāniā. Tibe- 20
ris fluvius in Italiā est.

Nīlus fluvius magnus est. Tiberis nōn est fluvius 11
magnus, Tiberis fluvius parvus est. Rhēnus nōn est flu-
vius parvus, sed fluvius magnus. Nīlus et Rhēnus nōn
fluvii parvi, sed fluvii magni sunt. Dānuvius quoque 25
fluvius magnus est.

Corsica insula est. Corsica et Sardinia et Sicilia insu-
lae sunt. Britannia quoque insula est. Italia insula nōn
est. Sicilia insula magna est. Melita est insula parva.
Britannia nōn insula parva, sed insula magna est. Sicilia 30
et Sardinia nōn insulae parvae, sed insulae magnae
sunt.

Brundisium oppidum est. Brundisium et Tūsculum
oppida sunt. Sparta quoque oppidum est. Brundisium
est oppidum magnum. Tūsculum oppidum parvum est. 35
Delphī quoque oppidum parvum est. Tūsculum et
Delphī nōn oppida magna, sed oppida parva sunt.

Ubi est Sparta? Sparta est in Graeciā. Sparta est
oppidum Graecum. Sparta et Delphī oppida Graeca
sunt. Tūsculum nōn oppidum Graecum, sed oppidum 40
Rōmānum est. Tūsculum et Brundisium sunt oppida
Rōmāna. Sardinia insula Rōmāna est. Crēta, Rhodus,
Naxus, Samos, Chios, Lesbos, Lēmnos, Euboea sunt
insulae Graecae. In Graeciā multae insulae sunt. In Ita-
liā et in Graeciā sunt multa oppida. In Galliā et in Ger- 45

māniā multī sunt fluvii. Suntne multī fluvii et multa oppida in Arabiā? In Arabiā nōn multī, sed paucī fluvii sunt et pauca oppida.

Num Crēta oppidum est? Crēta oppidum nōn est! Quid est Crēta? Crēta īnsula est. Num Sparta īnsula est? Sparta nōn est īnsula! Quid est Sparta? Sparta oppidum est. Rhēnus quid est? Rhēnus est magnus fluvius. Num ōceanus Atlanticus parvus est? Nōn parvus, sed magnus est ōceanus.

Ubi est imperium Rōmānum? Imperium Rōmānum est in Eurōpā, in Asiā, in Āfricā. Hispānia et Syria et Aegyptus prōvinciae Rōmānae sunt. Germānia nōn est prōvincia Rōmāna: Germānia in imperiō Rōmānō nōn est. Sed Gallia et Britannia sunt prōvinciae Rōmānae. In imperiō Rōmānō multae sunt prōvinciae. Magnum est imperium Rōmānum!

III LITTERAE ET NUMERI

I et II numerī sunt. III quoque numerus est. I, II, III numerī Rōmānī sunt. I et II sunt parvī numerī. CIO magnus numerus est.

A et B litterae sunt. C quoque littera est. A, B, C sunt trēs litterae. A est littera prīma (I), B littera secunda (II),

sunt-ne...?

paucī -ae -a ↔ multī -ae
-a: multī/paucī fluvii,
multae/paucae īnsulae,
multa/pauca oppida

num Crēta...est? = est-ne
Crēta...?

num...? ... nōn...; num
Rōma in Graeciā est?
Rōma in Graeciā nōn est

-um -ō:

imperium Rōmānum
in imperiō Rōmānō

I = ūnus (1)
II = duo (2)
III = trēs (3)
CIO (M) = mille (1000)

A = 'ā'
B = 'bē'
C = 'cē'
trēs = III (3)

CAP. I

Γ = 'gamma'
Latīnus -a -um = Rō-
mānus
D = 'dē'
Δ = 'delta'

vocābulum: in vocābulō
capitulum primum (cap.
I): in capitulō primō
mille = CI0 /M (1000)
sex = VI (6)

ūnus -a -um = I (1)

C littera tertia (III). Γ littera Graeca est. C est littera Latīna. C et D litterae Latīnae sunt. Γ et Δ sunt litterae Graecae.

70

Fluvius et *oppidum* vocābula Latīna sunt. *Ubi* quoque vocābulum Latīnum est. In vocābulō *ubi* sunt trēs litterae. In capitulō primō mille vocābula sunt.

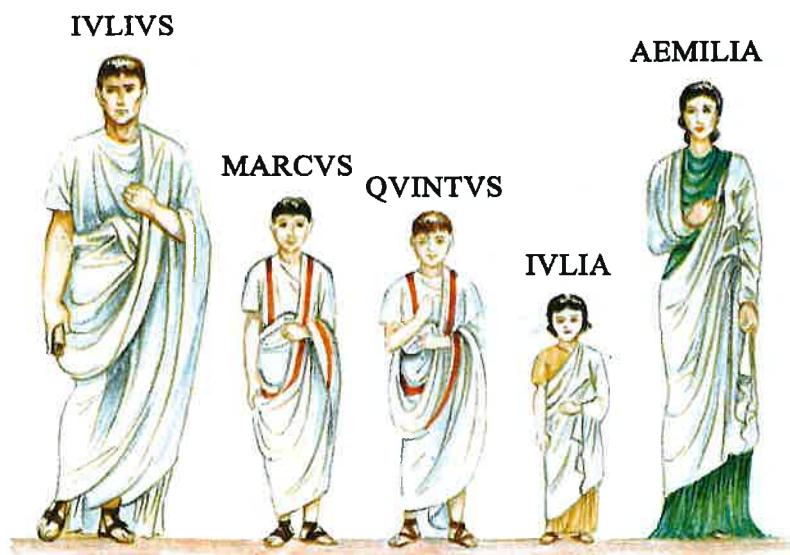
100

In vocābulō *insula* sex litterae et trēs syllabae sunt: syllaba prīma *in-*, secunda *-su-*, tertia *-la*. In vocābulō *nōn* sunt trēs litterae et ūna syllaba.

105

Quid est III? III numerus Rōmānus est. Γ quid est? Γ littera Graeca est. Num c littera Graeca est? Nōn littera Graeca, sed littera Latīna est c. Estne B littera prīma? B nōn littera prīma, sed secunda est. Quid est nōn? Nōn est vocābulum Latīnum. *Nōn, sed, magnus, numerus* vocābula Latīna sunt. *Vocābulum* quoque vocābulum Latīnum est!

80

FAMILIA ROMANA

1 Iūlius vir Rōmānus est. Aemilia fēmina Rōmāna est.
 Mārcus est puer Rōmānus. Quīntus quoque puer Rō-
 mānus est. Iūlia est puella Rōmāna.

Mārcus et Quīntus nōn virī, sed puerī sunt. Virī sunt
 5 Iūlius et Mēdus et Dāvus. Aemilia et Dēlia et Syra sunt
 fēminae. Estne fēmina Iūlia? Nōn fēmina, sed parva
 puella est Iūlia.

Iūlius, Aemilia, Mārcus, Quīntus, Iūlia, Syra, Dā-
 vus, Dēlia Mēdusque sunt familia Rōmāna. Iūlius pater
 10 est. Aemilia est māter. Iūlius pater Mārcī et Quīntī est.
 Iūlius pater Iūliae quoque est. Aemilia est māter Mārcī
 et Quīntī et Iūliae. Mārcus filius Iūliī est. Mārcus filius
 Aemiliae est. Quīntus quoque filius Iūliī et Aemiliae
 est. Iūlia est filia Iūliī et Aemiliae.

15 Quis est Mārcus? Mārcus puer Rōmānus est. Quis
 pater Mārcī est? Iūlius pater Mārcī est. Quae est māter

ūnus (I) vir
 duo (II) virī

ūnus puer
 duo puerī

-que = et —: Mēdus-que
 = et Mēdus

Iūlius	∞	Aemilia
pater		māter

Mārcus	Quīntus	Iūlia
filius	filius	filia

quis? quae?
 quis est Mārcus?
 quae est Iūlia?
 quis est pater Mārcī?
 quae est māter Mārcī?

quī?
quī sunt filiī?

Iūlia-que

filiae-que

duo = II (2)

duo duae duo:
duo servī
duae ancillae
duo oppida

cuius? Iūlii, Aemiliae

quot? I, II, III...
quot filiī?
quot filiae?
quot oppida?
centum = C (100)

Mārci? Māter Mārci est Aemilia. Quae est Iūlia? Iūlia est puella Rōmāna. Quae māter Iūliae est? Aemilia māter Iūliae est. Pater Iūliae est Iūlius. Iūlia filia Iūlii est. Quī sunt filiī Iūlii? Filiī Iūlii sunt Mārcus et Quīntus. 20 Mārcus, Quīntus Iūliaque sunt trēs liberī. Liberī sunt filiī filiaeque. Mārcus et Quīntus et Iūlia sunt liberī Iūlii et Aemiliae. In familiā Iūlii sunt trēs liberī: duo filii et ūna filia.

Estne Mēdus filius Iūlii? Mēdus filius Iūlii nōn est, 11 Mēdus est servus Iūlii. Iūlius dominus Mēdi est. Iūlius dominus servi est. Dāvus quoque servus est. Mēdus et Dāvus duo servi sunt. Iūlius est dominus Mēdi et Dāvi. Iūlius dominus servōrum est et pater liberōrum.

Estne Dēlia filia Aemiliae? Dēlia nōn est filia Aemi- 30 liae, Dēlia ancilla Aemiliae est. Aemilia domina Dēliae est. Aemilia domina ancillae est. Syra quoque ancilla est. Dēlia et Syra duae ancillae sunt. Aemilia domina ancillārum est.

Cuius servus est Dāvus? Dāvus servus Iūlii est. Cuius 35 ancilla est Syra? Syra est ancilla Aemiliae.

Quot liberī sunt in familiā? In familiā Iūlii sunt trēs liberī. Quot filiī et quot filiae? Duo filiī et ūna filia. Quot servi sunt in familiā? In familiā sunt centum servi. In familiā Iūlii sunt multī servi, paucī liberī. Iūlius est 40 dominus multōrum servōrum.

‘Duo’ et ‘trēs’ numerī sunt. ‘Centum’ quoque numerus est. Numerus servōrum est centum. Numerus libe- 70

rōrum est trēs. Centum est magnus numerus. Trēs par-
 45 vus numerus est. Numerus servōrum est magnus. Nu-
 merus liberōrum parvus est. In familiā Iūliī magnus
 numerus servōrum, parvus numerus liberōrum est.

Mēdus servus Graecus est. Dēlia est ancilla Graeca.
 In familiā Iūliī sunt multī servī Graecī multaeque ancil-
 50 lae Graecae. Estne Aemilia fēmina Graeca? Aemilia nōn
 est fēmina Graeca, sed Rōmāna. Iūlius nōn vir Graecus,
 sed Rōmānus est.

Sparta oppidum Graecum est. Sparta, Delphī Tūscu-
 lumque tria oppida sunt: duo oppida Graeca et ūnum
 55 oppidum Rōmānum. In Graeciā et in Italiā magnus nu-
 merus oppidōrum est. In Galliā est magnus numerus
 fluviōrum. Fluviī Galliae magnī sunt. Māgnīne sunt flu-
 viī Āfricae? In Āfricā ūnus fluvius magnus est: Nīlus;
 cēterī fluviī Āfricae parvī sunt. Suntne magnae īnsulae
 60 Graecae? Crēta et Euboea duae īnsulae magnae sunt;
 cēterae īnsulae Graecae sunt parvae. —

III Quis est Cornēlius? Cornēlius dominus Rōmānus est.
 Iūlius et Cornēlius duo dominī Rōmānī sunt. Mēdus
 nōn est servus Cornēliī. Mēdus servus Iūliī est.

65 Cornēlius: “Cuius servus est Mēdus?”

Iūlius: “Mēdus servus meus est.”

Cornēlius: “Estne Dāvus servus tuus?”

Iūlius: “Dāvus quoque servus meus est. Servī meī
 sunt Mēdus et Dāvus et cēterī multī...”

70 Cornēlius: “Estne Dēlia ancilla tua?”

magnus numerus servō-
 rum = multī servī
 parvus numerus liberō-
 rum = paucī liberī

multae-que

trēs tria:
 trēs liberī
 trēs litterae
 tria oppida

magnus numerus oppi-
 dōrum = multa oppida
 magnus numerus fluvi-
 ōrum = multī fluviī
 magnī-ne

cēterī -ae -a

Cornēlius

meus -a -um

tuus -a -um

ecce duo librī →

ūnus liber
duo librī

novus -a -um ↔
antīquus -a -um

pāgina

Iūlius: “Dēlia est ancilla mea, et Syra quoque ancilla mea est. Ancillae meae sunt Dēlia et Syra et cēterae multae. Familia mea magna est.”

Cornēlius: “Quot servī sunt in familiā tuā?”

Iūlius: “In familiā meā sunt centum servī.”

75

Cornēlius: “Quid?”

Iūlius: “Numerus servōrum meōrum est centum.”

Cornēlius: “Centum servī! Magnus est numerus servōrum tuōrum!”

liber
antīquus

liber
novus

LIBER TVVS LATINVS

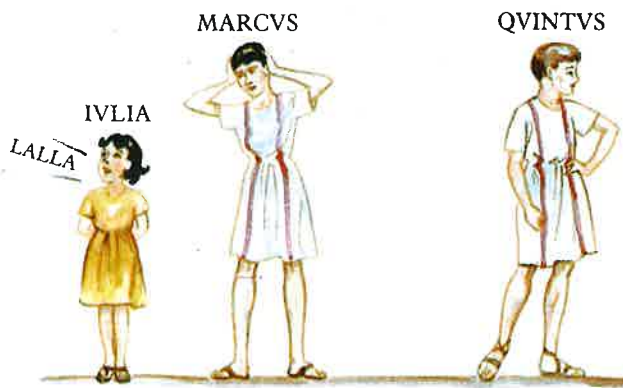
80

Ecce duo librī Latīnī: liber antīquus et liber novus. LINGVA LATINA est p̄mus liber tuus Latīnus. Titulus librī tuī est ‘LINGVA LATINA’. Liber tuus nōn antīquus, sed novus est.

In LINGVA LATINA sunt multae pāginae et multa capitula: capitulum p̄mum, secundum, tertium, cētera. ‘IMPERIVM ROMANVM’ est titulus capitulī p̄mī. Titulus capitulī secundī est ‘FAMILIA RŌMANA’. In capitulō secundō sunt sex pāginae. In pāginā p̄mā capitulī secundī multa vocābula nova sunt: *vir, fēmina, puer, puella, familia*, cētera. Numerus vocābulōrum Latīnōrum magnus est!

85

90

PVER IMPROBVS

I SCAENA PRIMA

Persōnae: Iūlia, Mārcus, Quīntus.

Iūlia cantat: “Lalla.” Iūlia laeta est.

Mārcus: “St!” Mārcus laetus nōn est.

5 Iūlia cantat: “Lalla, lalla.”

Mārcus: “Ssst!” Mārcus irātus est.

Iūlia cantat: “Lalla, lalla, lalla.”

Mārcus Iūliam pulsat.

Iam Iūlia nōn cantat, sed plōrat: “Uhuhū!”

10 Mārcus rīdet: “Hahahae!”

Quīntus Mārcum videt. Mārcus nōn videt Quīntum.

Quīntus: “Quid? Mārcus puellam pulsat — et rīdet!”

scaena

persōna

Mārcus Iūliam pulsat

Iūlia plōrat

Mārcus rīdet

Quīntus Mārcum videt

Mārcus Quīntum nōn videt

Quīntus Mārcum pulsat
mamma = māter

Mārcus Quīntum pulsat
Iūlia Aemiliam vocat
Aemilia venit

interrogat ↔ respondet

cūr...? ... quia ...

eam : Iūliam

im-probus -a -um
↔ probus -a -um

Quīntus irātus est et Mārcum pulsat! Iam nōn rīdet
Mārcus. Mārcus irātus pulsat Quīntum.

Iūlia: "Ubi est māter?" Iūlia Aemiliam nōn videt. 15

Iūlia Aemiliam vocat: "Māter! Mārcus Quīntum
pulsat!"

Mārcus (irātus): "St!" Mārcus Iūliam pulsat.

Iūlia plōrat et Aemiliam vocat: "Mamma! Mam-ma!
Mārcus mē pulsat!" 20

Aemilia venit.

SCAENA SECVNDA 11

Persōnae: Aemilia, Iūlia, Mārcus, Quīntus.

Aemilia interrogat: "Quis mē vocat?"

Quīntus respondet: "Iūlia tē vocat." 25

Aemilia Quīntum interrogat: "Cūr Iūlia plōrat?"

Quīntus respondet: "Iūlia plōrat, quia Mārcus eam
pulsat."

Aemilia: "Quid? Puer parvam puellam pulsat? Fū!
Cūr Mārcus Iūliam pulsat?" 30

Quīntus: "Quia Iūlia cantat."

Aemilia: "Ō Iūlia, mea parva filia! Mārcus puer pro-
bus nōn est; Mārcus est puer improbus!"

Quīntus: "Iūlia puella proba est."

35 Aemilia Quīntum interrogat: "Ubi est Iūlius? Cūr nōn venit?" Aemilia Iūlium nōn videt.

Respondet Mārcus: "Pater dormit."

Quīntus: "Māter nōn tē, sed mē interrogat!"

Aemilia: "St, puerī! Ubi est pater?"

40 Quīntus: "Pater nōn hīc est, sed Mārcus hīc est."

Quīntus Iūlium vocat: "Pater! Pa-ter!"

Iūlius
dormit

Iūlius Quīntum nōn audit neque venit. Cūr Iūlius Quīntum nōn audit? Iūlius eum nōn audit, quia dormit.

Mārcus: "Hahae! Pater dormit neque tē audit."

45 Aemilia: "Fū, puer!" Aemilia irāta est. Māter filium verberat: tuxtax, tuxtax...

Mārcus plōrat: "Uhuhū!"

Iūlius eum audit. Iam nōn dormit pater.

VHV

cūr Iūlius nōn venit?

Quīntus Iūlium vocat

ne-que = et nōn
(ne- = nōn)
eum : Quīntum
Iūlius dormit

verberat = pulsat et
pulsat ('tux-tax')

eum : Mārcum

SCAENA TERTIA

III

Persōnae: Iūlius, Aemilia, Iūlia, Mārcus, Quīntus.

50

Quīntus: "Pater venit."

Aemilia Quīntum nōn audit, quia Mārcus plōrat.

Iūlius Quīntum videt eumque interrogat: "Cūr Mārcus plōrat?"

Quīntus respondet: "Mārcus plōrat, quia māter eum 55 verberat."

Iūlius: "Sed cūr māter Mārcum verberat?"

Quīntus: "Mārcum verberat, quia puer improbus est. Mārcus parvam puellam pulsat!"

Iūlia: "Mamma! Pater hīc est." Aemilia Iūlium videt. 60

Aemilia: "Tuus Mārcus filius improbus est!"

Iūlius: "Fū, puer! Puer probus nōn pulsat puellam. Puer quī parvam puellam pulsat improbus est!"

Iūlius irātus puerum improbum verberat: tuxtax, tuxtax, tuxtax... 65

Mārcus plōrat. Quīntus laetus est et rīdet. Iūlia laeta nōn est neque rīdet. Cūr nōn laeta est Iūlia? Nōn laeta est, quia Mārcus plōrat. Iūlia est puella proba!

eum-que = et eum
(: Quīntum)

eum : Mārcum

māter Mārcum verberat,
quia Mārcus puer im-
probus est

Iūlia nōn laeta est

III Puer rīdet. Puella plōrat. Quis est puer quī rīdet?

50 70 Puer quī rīdet est Mārcus. Quae est puella quae plōrat?
Puella quae plōrat est Iūlia.

Mārcus, quī puellam pulsāt, puer improbus est. Pu-
ella quam Mārcus pulsāt est Iūlia. Iūlia Aemiliam vocat.

r- Aemilia, quam Iūlia vocat, māter liberōrum est. Aemi-
n 55 75 lia puerum verberat. Puer quem Aemilia verberat est
Mārcus.

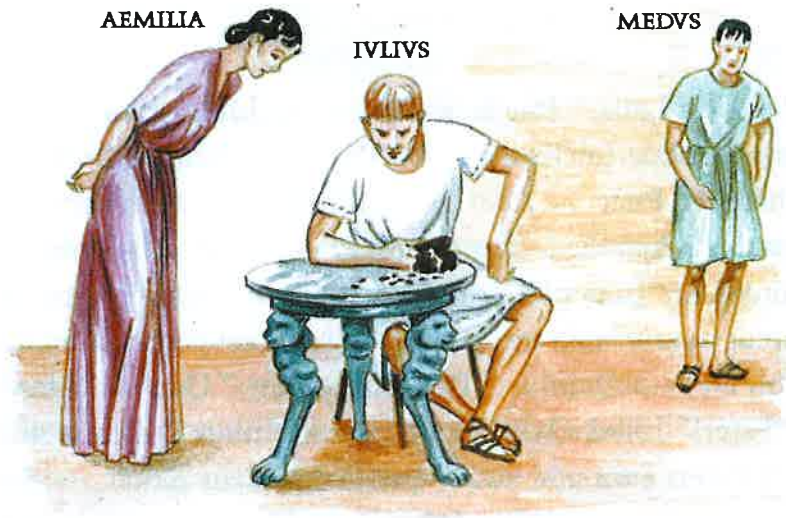
Quem vocat Quīntus? Quīntus Iūlium vocat. Iūlius,
t. quem Quīntus vocat, pater liberōrum est. Iūlius Quīn-
t. 60 80 tum nōn audit. Quem audit Iūlius? Iūlius Mārcum
audit. Puer quem Iūlius audit est Mārcus.

1. Puella quae cantat laeta est. Puella quae plōrat nōn
est laeta. Puer quī puellam pulsāt improbus est!

quī
quae
puer quī rīdet
puella quae plōrat

quem
quam
puer quem Aemilia
verberat
puella quam Mārcus
pulsat

quem? Iūlium
Quīntum

DOMINVS ET SERVI

sacculus: in sacculō eius : Iūlii

nummus

numerat < numerus

I	ūnus
II	duo
III	trēs
IV	quattuor
V	quīnque
VI	sex
VII	septem
VIII	octō
IX	novem
X	decem

SCAENA PRIMA

I

Persōnae: Iūlius, Aemilia, Mēdus.

Sacculus Iūlii nōn parvus est. In sacculō eius est pecūnia. Iūlius pecūniam in sacculō habet.

Aemilia sacculum videt Iūliumque interrogat: “Quot nummī sunt in sacculō tuō?”

Iūlius respondet: “Centum.”

Aemilia: “Num hīc centum nummī sunt?”

Iūlius pecūniam numerat: “Ūnus, duo, trēs, quattuor, quīnque, sex, septem, octō, novem, decem. Quid? Decem tantum?”

Iūlius rūsus pecūniam numerat: “Ūnus, duo, trēs, quattuor... novem, decem.” Numerus nummōrum nōn est centum, sed decem tantum.

Iūlius: “Quid? In sacculō meō nōn centum, sed tantum decem nummī sunt! Ubi sunt cēterī nummī? Servi mei ubi sunt?”

Mēdus: “Servus tuus Mēdus hīc est.”

Iūlius servum suum Mēdum videt, Dāvum nōn vi-
20 det. Mēdus adest. Dāvus nōn adest, sed abest. Iūlius et
Aemilia et Mēdus adsunt. Dāvus cēterīque servī ab-
sunt.

Iūlius: “Quid? Ūnus servus tantum adest! Ubi est
Dāvus? Dāvum vocā!”

25 Mēdus Dāvum vocat: “Dāve!” sed Dāvus Mēdum
nōn audit neque venit.

Mēdus rūrsus Dāvum vocat: “Da-ā-ve! Venī!”

Dāvus venit. Iam duo servī adsunt.

SCAENA SECVNDA

30 *Persōnae: Iūlius, Aemilia, Mēdus, Dāvus.*

Dāvus, quī dominum suum nōn videt, Mēdum inter-
rogat: “Quid est, Mēde?”

Mēdus: “St! Dominus adest. Salūtā dominum!”

Servus dominum salūtat: “Salvē, domine!”

35 Dominus servum salūtat: “Salvē, serve!”

Dāvus: “Quid est, domine?”

Iūlius: “St! Tacē, serve! Tacē et audī!” Servus tacet.

Iūlius: “In sacculō meō sunt decem tantum nummī.
Ubi sunt cēterī nummī meī?”

40 Dāvus tacet, neque respondet.

Aemilia: “Respondē, Dāve! Dominus tē interrogat.”

Dāvus respondet: “Pecūnia tua hīc nōn est. Interrogā
Mēdum!”

ad-est = hīc est
ab-est ↔ ad-est
ad-sunt = hīc sunt
ab-sunt ↔ ad-sunt

servus dominum salūtat

nūllum : nōn ūnum
verbum = vocābulum

Dāvus sacculum in
mēnsā pōnit

ecce sacculus = vidē: hīc
est sacculus

baculum

eius : Dāvī

baculum et sacculus
in mēnsā

bonus -a -um = probus

Iūlius Mēdum interrogat: “Ubi sunt nummī meī, II
Mēde?” Mēdus nūllum verbum respondet. 45

Iūlius rūsus eum interrogat: “Ubi est pecūnia mea?
Respondē, serve!”

Mēdus Dāvum accūsāt: “Pecūnia tua in sacculō Dāvī
est. Dāvus pecūniam tuam habet.”

Aemilia: “Audī, Dāve! Mēdus tē accūsāt.” 50

Dāvus: “Quem Mēdus accūsāt? mē?”

Iūlius: “Tacē, Mēde! Servus quī servum accūsāt im-
probus est!” Mēdus tacet.

Iūlius Dāvum nōn accūsāt, sed interrogat eum: “Est-
ne pecūnia mea in sacculō tuō, Dāve?” 55

Dāvus: “In sacculō meō nōn est pecūnia tua, do-
mine.”

Iūlius: “Ubi est sacculus tuus?”

Dāvus: “Hīc est. Ecce sacculus meus.”

Iūlius: “Sacculum tuum in mēnsā pōne!” 60

Dāvus sacculum suum in mēnsā pōnit. Iam sacculus
eius in mēnsā est. Iūlius baculum suum in mēnsā pōnit.
Baculum dominī in mēnsā est.

Dāvus: “Vidē: in sacculō meō nūlla pecūnia est.”

Iūlius nūllam pecūniam videt in sacculō. In sacculō 65
Dāvī nūllī nummī sunt. Sacculus eius vacuus est. Dā-
vus pecūniam dominī nōn habet.

Iūlius: “Ō! Dāvus bonus servus est: pecūniam meam
nōn habet. Ecce nummus tuus, Dāve!” Iūlius ūnum
nummum pōnit in sacculō Dāvī. Iam sacculus Dāvī nōn 70

est vacuus: in sacculō eius est ūnus nummus. Dāvus
laetus est.

Iūlius: “Sūme sacculum tuum et discēde, bone ser-
ve!” Dāvus sacculum suum sūmit et discēdit.

75 Mēdus baculum, quod in mēnsā est, videt. Mēdus
quoque discēdit! Cūr discēdit Mēdus? Mēdus discēdit,
quia is pecūniam dominī in sacculō suō habet!

Dāvus et Mēdus absunt.

SCAENA TERTIA

80 *Persōnae: Iūlius, Aemilia.*

Iūlius: “Dāvus bonus servus est. Is nōn habet pecū-
niam meam. — Sed ubi est pecūnia mea, Mēde? Quis
pecūniam meam habet?” Mēdus nōn respondet.

Iūlius: “Ubi est Mēdus? Cūr nōn respondet?”

85 Aemilia: “Mēdus nōn respondet, quia abest. Nūllus
servus adest.”

Iūlius Mēdum vocat: “Mēde! Venī!” sed Mēdus, quī
abest, eum nōn audit neque venit.

Iūlius rūsus vocat: “Mē-de! Venī, improbe serve!”

90 Mēdus nōn venit.

Iūlius: “Cūr nōn venit Mēdus?”

Aemilia: “Mēdus nōn venit, quia is habet pecūniam
tuam! Eius sacculus nōn est vacuus!” Aemilia rīdet.

Iūlius irātus est — is nōn rīdet!

95 Iūlius: “Ubi est baculum meum?” Iūlius baculum,
quod in mēnsā est, nōn videt.

sūmit ↔ pōnit
discēdit ↔ venit

quī quae quod:
puer quī ...
puella quae ...
baculum quod...
is : Mēdus

is : Dāvus

hortus

vīlla

VILLA ET HORTVS

Ecce vīlla et hortus Iūlii. Iūlius in magnā vīllā habitat. 1
Pater et māter et trēs liberī in vīllā habitant. Iūlius et
Aemilia trēs liberōs habent: duōs filiōs et ūnam filiam
— nōn duās filiās.

In vīllā multī servī habitant. Dominus eōrum est Iū- 5
lius: is multōs servōs habet. Ancillae quoque multae in
vīllā habitant. Domina eārum est Aemilia: ea multās
ancillās habet.

Iūlius in vīllā suā habitat cum magnā familiā. Pater et
māter habitant cum Mārcō et Quīntō et Iūliā. Iūlius et 10
Aemilia in vīllā habitant cum liberīs et servīs et ancillīs.

Vīlla Iūlii in magnō hortō est. In Italiā sunt multae
vīllae cum magnīs hortīs. In hortīs sunt rosae et līlia.
Iūlius multās rosās et multa līlia in hortō suō habet.
Hortus Iūlii pulcher est, quia in eō sunt multae et pul- 15
chrae rosae līliaque.

Aemilia fēmina pulchra est. Syra nōn est fēmina pul-
chra, neque pulcher est nāsus eius, sed foedus est.

eōrum : servōrum

is : Iūlius

eārum : ancillārum
ea : Aemilia

-ō -ā:

in hortō, in vīllā
cum Mārcō, cum Iūliā

-īs:

in hortīs, in vīllīs
cum servīs, cum ancillīs

rosa

līlium

eō : hortō

pulcher -chra -chrum:

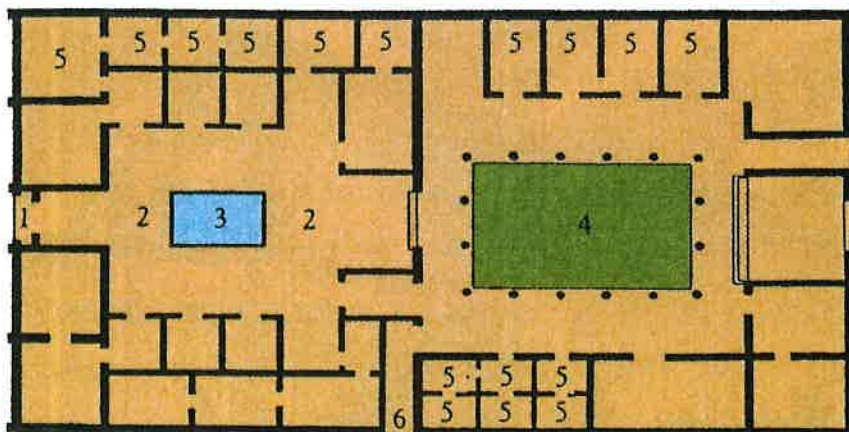
hortus pulcher (m)

rosa pulchra (f)

līlium pulchrum (n)

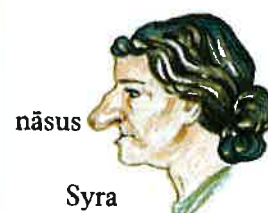
eius : Syrae

foedus -a -um ↔ pulcher

- 1. ostium
- 2. atrium
- 3. impluvium
- 4. peristylum
- 5. cubicula
- 6. ostium

Syra, quae bona ancilla est, nāsum magnum et foedum
 20 habet. Iūlius est vir Aemiliae, fēminae pulchrae. Iūlius
 Aemiliam amat, quia ea pulchra et bona fēmina est.
 Aemilia Iūlium virum suum amat et cum eō habitat.
 Pater et māter liberōs suōs amant. Iūlius nōn sōlus, sed
 cum Aemiliā et cum magnā familiā in villā habitat.

nāsus

Syra

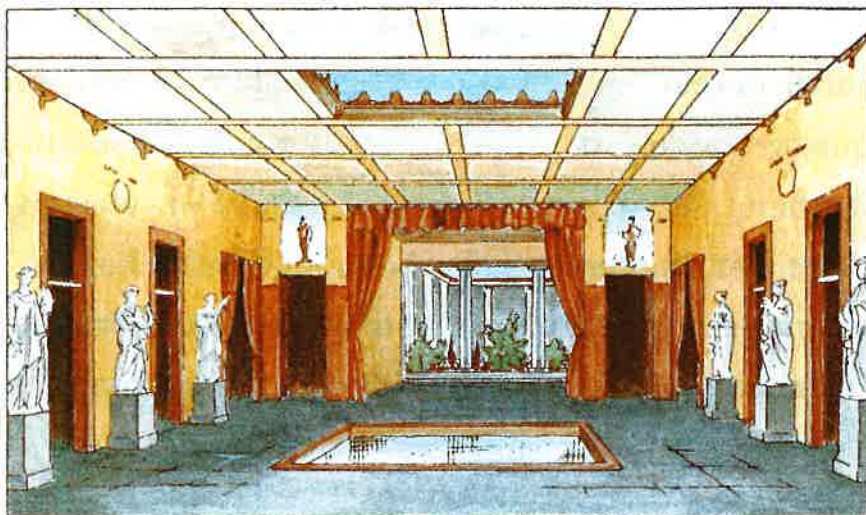
eō : Iūliō

sōlus -a -um

25 In villā sunt duo ostia: ostium magnum et ostium
 parvum. Villa duo ostia et multās fenestrās habet.

ostium et fenestra

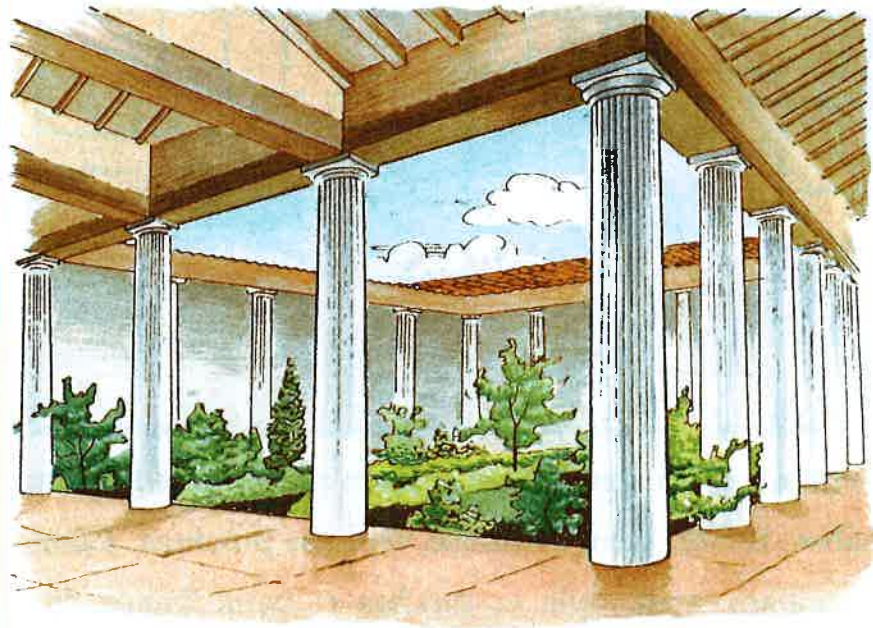

ātrium

In villā Iūliī magnum ātrium est cum impluviō. Quid
 est in impluviō? In eō est aqua. In ātriō nūllae fenestrae
 sunt.

eō : impluviō

peristylum

etiam = quoque: etiam
peristylum = p. quoque

id : impluvium

iī (= eī) : servī

ea : cubicula

cae : ancillae

eā : Aemiliā

sine ↔ cum

Etiam peristylum magnum et pulchrum in villā est. 30
‘Peristylum’ est vocabulum Graecum. In villis Graecis
et Rōmānīs magna et pulchra peristyla sunt. Estne im-
pluvium in peristylō? Id nōn in peristylō, sed in ātriō
est. In peristylō parvus hortus est.

In villā sunt multa cubicula. Quīntus in cubiculō 35
parvō dormit. Estne magnum cubiculum Mārci? Id
quoque parvum est. Iūlius et Aemilia in cubiculō magnō
dormiunt. Ubi dormiunt servī? Iī quoque in cubiculis
dormiunt. Suntne magna eōrum cubicula? Ea nōn
magna sunt, et multī servī in ūnō cubiculō dormiunt. 40
Etiam ancillae multae in ūnō cubiculō dormiunt, neque
eae magna cubicula habent. —

Aemilia in peristylō est. Estne sōla? Aemilia sōla nōn
est: liberī cum eā in peristylō adsunt. Iūlius abest. Ae-
milia sine virō suō Iūliō in villā est. Ubi est Iūlius? In op- 45
pidō Tūsculō est sine Aemiliā, sed cum servīs quattuor.

II Aemilia cum Mārcō, Quīntō Iūliāque in peristylō est.
Iūlia rosās pulchrās in hortō videt et ab Aemiliā discē-
dit. Iam ea cum Aemiliā nōn est. Aemilia eam nōn
50 videt. Puella in hortō est.

Aemilia imperat: "Mārce et Quīnte! Iūliam vocāte!"

Mārcus et Quīntus Iūliam vocant: "Iūlia! Venī!" sed
Iūlia eōs nōn audit neque venit.

Iūlia puerōs vocat: "Mārce et Quīnte! Venīte! Hīc
55 multae rosae sunt."

Puerī Iūliam audiunt, neque īi ab Aemiliā discēdunt.

Quīntus: "Carpe rosās, Iūlia!"

Iūlia rosās carpit et cum quīnque rosīs ex hortō venit.

Iūlia: "Vidē, māter! Vidēte, puerī! Vidēte rosās
60 meās!" Iūlia laeta est, rosae eam dēlectant.

Aemilia: "Ecce puella pulchra cum rosīs pulchrīs!"
Verba Aemiliae Iūliam dēlectant.

Mārcus: "Rosae pulchrae sunt; puella sine rosīs pul-
chra nōn est!" Verba Mārcī Iūliam nōn dēlectant!

65 Aemilia (īrāta): "Tacē, puer improbe! Iūlia puella
pulchra est — cum rosīs et sine rosīs."

Aemilia
Iūlia

Iūlia cum Aemiliā est

• • →

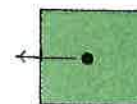
Iūlia ab Aemiliā discēdit

eōs : puerōs

hortus

Iūlia in hortō est

Iūlia ex hortō venit

Iūlia rosās carpit

iīs (= eīs) : puerīs

eās : rosās

iīs : rosīs

eās : ancillās

eōs : puerōs

Iūlia: "Audīte, Mārce et Quīnte!"

Mārcus: "Māter nōn videt nāsū tuū foedū!"

Mārcus et Quīntus rīdent: "Hahahae!"

Iūlia: "Audī, mamma: puerī etiam mē rīdent!" 70

Iūlia plōrat et cum ūnā rosā ab iīs discēdit.

Aemilia: "Tacēte, puerī improbī! Nāsus Iūliae foedus nōn est. Discēdite ex peristylō! Sūmite cēterās rosās eāsque in aquā pōnite!"

Puerī cēterās quattuor rosās sūmunt et cum iīs discēdunt. 75

Aemilia, quae iam sōla est in peristylō, ancillās vocat: "Dēlia et Syra! Venīte!"

Dēlia et Syra ex ātriō veniunt. Aemilia eās interrogat: "Suntne puerī in ātriō?" 80

Dēlia respondet: "In ātriō sunt."

Aemilia: "Quid agunt Mārcus et Quīntus?"

Dēlia: "Puerī aquam sūmunt ex impluviō..."

Syra: "...et rosās in aquā pōnunt."

Hīc domina et ancillae puerōs audiunt ex ātriō: Quīntus plōrat et Mārcus rīdet. 85

Aemilia: "Quid iam agunt puerī? Age, Dēlia! discēde et interrogā eōs!" Dēlia ab Aemiliā et Syrā discēdit.

Aemilia Syram interrogat: "Ubi est Dāvus?"

Syra respondet: "In oppidō est cum dominō." 90

Dēlia ex ātriō venit et dominam vocat: "Venī, ō domina! Venī!"

Aemilia: "Quid est, Dēlia?"

Dēlia: "Quīntus est in impluviō!"

95 Aemilia: "In impluviō? Quid agit puer in impluviō?"

Dēlia: "Aquam pulsat et tē vocat."

Aemilia: "Quid agit Mārcus?"

Dēlia: "Is rīdet, quia Quīntus in aquā est!"

Aemilia: "Ō, puer improbus est Mārcus! Agite! Iū-

100 lium vocāte, ancillae!"

Syra: "Sed dominus in oppidō est."

Aemilia: "Ō, iam rūrsus abest Iūlius!"

Dēlia: "Age! Venī, domina, et Mārcum verberā!"

Quid agit domina? Domina irāta cum ancillīs ex peri-

105 stylō discēdit.

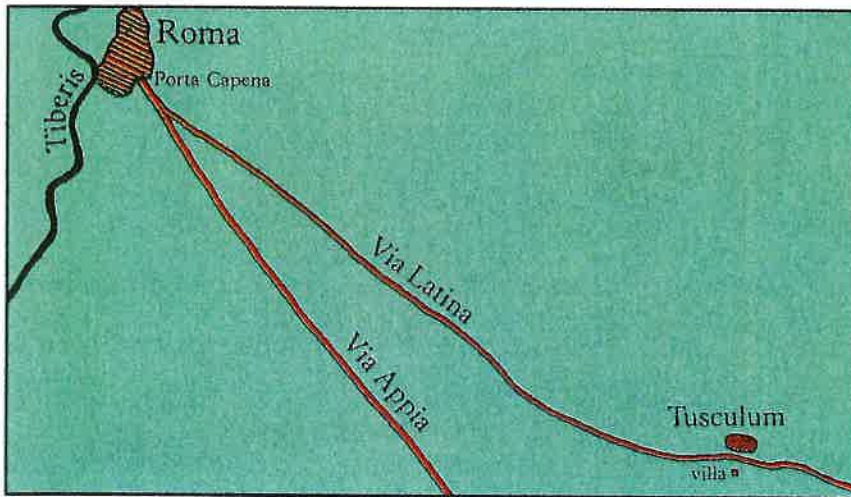

CAI

7 In I
 tina
 est
 mar
 5 nur
 inte
 Arī
 Ubi
 que
 10 mar
 tina
 via
 Tib
 C
 15 antī
 prī
 cult

VIA LATINA

1 In Italiā multae et magnae viae sunt: via Appia, via La-
tīna, via Flāminia, via Aurēlia, via Aemilia. Via Appia
est inter Rōmam et Brundisium; via Latīna inter Rō-
mam et Capuam; via Flāminia inter Rōmam et Arīmi-
5 num; via Aurēlia inter Rōmam et Genuam; via Aemilia
inter Arīminum et Placentiam. Brundisium, Capua,
Arīminum, Genua, Placentia, Ōstia magna oppida sunt.
Ubi est Ōstia? Ōstia est prope Rōmam. Tūsculum quo-
que prope Rōmam est. Brundisium nōn est prope Rō-

10 mam, sed procul ab Rōmā: via Appia longa est. Via La-
tīna nōn tam longa est quam via Appia. Quam longa est
via Flāminia? Neque ea tam longa est quam via Appia.
Tiberis fluvius nōn tam longus est quam fluvius Padus.

15 Circum oppida mūrī sunt. Circum Rōmam est mūrus
antīquus. In mūrō Rōmānō duodecim portae sunt. Porta
prīma Rōmāna est porta Capēna. Circum oppidum Tūs-
culum mūrus nōn tam longus est quam circum Rōmam.

inter Rōmam et Brun-
disium (*acc*)

prope Rōmam ↔
procul ab Rōmā

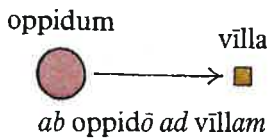
longus -a -um

circum
oppidum
(*acc*)

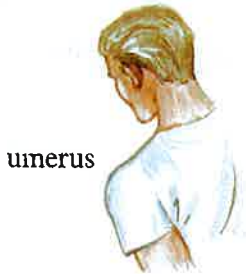
duo-decim = XII (12)
porta = magnum ōstium

lectīca

ad (+ acc) ↔ ab (+ abl)

Iūlius *it* (sing)
 servī *eunt* (plūr)

umerus

quī quōs:
 servī *quī* saccōs portant
 saccī *quōs* servī portant

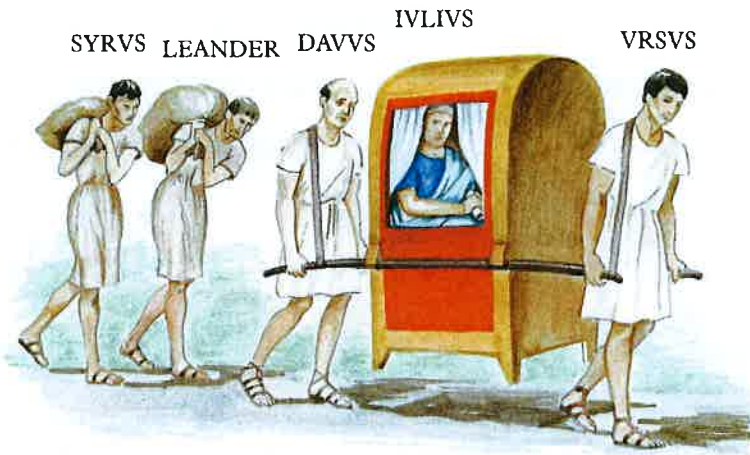
Lēander -drī (gen)

vehunt = portant (ab...
 ad...)

ante ↔ post

ā = ab
 ab ante a, e, i, o, u, h
 ā/ab ante cēterās litterās

quō? ↔ unde?

Villa Iūlii est prope Tūsculum. Ab oppidō Tūsculō
 ad villam Iūlii nōn longa via est. Ecce Iūlius et quattuor
 servī in viā. Iūlius ab oppidō ad villam suam it. Domi- 20
 nus et servī ab oppidō ad villam eunt. Dominus in lec-
 ticā est. Duo servī lectīcam cum dominō portant. Servī
 quī lectīcam portant sunt Ursus et Dāvus. Iūlius nōn in
 viā ambulat, servī eum portant. Syrus et Lēander am-
 bulant. Syrus saccum portat et Lēander quoque saccum 25
 portat: Syrus et Lēander duōs saccōs in umerīs portant.
 Saccī quōs Syrus et Lēander portant magnī sunt, sed
 saccus quem Syrus portat nōn tam magnus est quam
 saccus Lēandrī. Quattuor servī dominum et duōs saccōs
 ab oppidō ad villam vehunt. 30

Iūlius in lectīcā est inter Ursum et Dāvum. Ursus est
 ante Iūlium, Dāvus post eum est. Syrus et Lēander nōn
 ante lectīcam, sed post lectīcam ambulant. Venitne Iū-
 lius ā villā? Nōn ā villā venit. Unde venit Iūlius? Ab
 oppidō venit. Quō it Iūlius? Ad villam it. Post eum 35
 Tūsculum est, ante eum est villa.

Iū
 sunt
 irātu
 40 minī
 culō
 eius
 Mēd
 bonu
 45 dus
 50 M
 Mēd
 viā I
 dus?
 55 Mēd
 est R
 Et
 Rōm
 Tūsc
 60 mam
 culur
 vehit
 Villa
 Corn
 65 Iar
 porta
 is nōi
 is fes

Iūlius sōlus nōn est, nam quattuor servī apud eum sunt. Mēdus nōn est apud dominum, nam is dominum irātum timet. Mēdus est malus servus quī nummōs dominī in sacculō suō habet. Dominus servōs malōs baculō verberat; itaque servī malī dominum et baculum eius timent. Dāvus autem bonus servus est, neque is Mēdum amat. Dāvus amīcus Mēdī nōn est, nam servus bonus et servus malus nōn amīcī, sed inimīcī sunt. Mē-

45 dus est inimīcus Dāvī. Ursus autem amīcus Dāvī est.

II Mēdus abest ā dominō suō. Estne in oppidō Tūsculō?

Mēdus Tūsculī nōn est; neque Rōmae est Mēdus, sed in viā Latīnā inter Rōmam et Tūsculum. Unde venit Mē-

50 dus? Tūsculō venit, neque is ad villam Iūliī it. Quō it Mēdus? Rōmam it. Tūsculum post eum est, ante eum est Rōma. Mēdus viā Latīnā Tūsculō Rōmam ambulat.

Etiam Cornēlius, amīcus Iūliī, in viā Latīnā est inter Rōmam et Tūsculum. Unde venit Cornēlius? Is nōn Tūsculō, sed Rōmā venit. Quō it? Cornēlius nōn Rō-

55 mam, sed Tūsculum it. Rōma post eum, ante eum Tūsculum est. Cornēlius in equō est. Equus quī Cornēlium vehit pulcher est. Iūlius et Cornēlius ad villās suās eunt. Villa ubi Iūlius habitat prope Tūsculum est. Ubi habitat Cornēlius? Is Tūsculī habitat.

60 Iam Iūlius prope villam suam est. Servī quī lectīcam portant fessī sunt. Dominus autem fessus nōn est, nam is nōn ambulat. Iūlius ab Ursō et Dāvō portātur, itaque is fessus nōn est. Fessī sunt Syrus et Lēander, nam iī

apud *eum* sunt = cum *eō* sunt

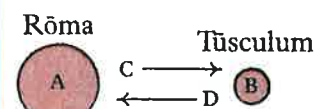
malus -a -um ↔ bonus

...autem = sed...: Dāvus autem = sed Dāvus

in-imīcus ↔ amīcus

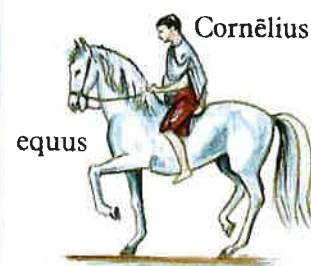
Tūsculī = in oppidō Tūsculō

Tūsculō = ab oppidō Tūsculō

A Rōmae est
B Tūsculī est
C Rōmā Tūsculum it
D Rōmam Tūsculō it

Tūsculum = ad oppidum Tūsculum

fessus -a -um

Iūlius ab Ursō et Dāvō portātur = Ursus et Dāvus Iūlium portant

saccī quī ā Syrō et Lēandrō portantur = saccī quōs Syrus et Lēander portant
 saccus quī ā Lēandrō portātur = saccus quem Lēander portat

is equō vehitur = equus eum vehit

porta
 per portam →

amīcus (m): amīca (f)

Mēdus ab eā amātur = ea Mēdum amat

amīca mea

id ā Lȳdiā nōn audītur = Lȳdia id nōn audit

duōs magnōs saccōs umerīs portant, neque vacuī sunt saccī! Saccī quī ā Syrō et Lēandrō portantur magnī 65 sunt, sed saccus quem Syrus portat nōn tam magnus est quam saccus quī ā Lēandrō portātur. Itaque Syrus nōn tam fessus est quam Lēander. Cornēlius nōn est fessus, nam is equō vehitur. Iūlius lectīcā vehitur. Servī ambulānt. Dominī vehuntur. Mēdus ambulat, nam is servus 70 est neque equum habet.

Iūlius prope villam suam est. Mēdus autem, quī dominum irātum timet, procul ā villā Iūlii abest. Dominus ā servō malō timētur. Mēdus prope Rōmam est; iam mūrī Rōmānī ab eō videntur et porta Capēna. (Is quī viā 75 Latīnā venit per portam Capēnam Rōmam intrat.) Cūr Rōmam it Mēdus? Rōmam it, quia Lȳdia Rōmae habitat, nam Lȳdia amīca eius est: Mēdus Lȳdiam amat et ab eā amātur. Mēdus Rōmam vocātur ab amīcā suā, quae fēmina est pulchra et proba. Itaque is fessus nōn 80 est et laetus cantat:

Nōn via longa est Rōmam, ubi amīca habitat mea pulchra.

Sed id quod Mēdus cantat ā Lȳdiā nōn audītur!

Iam Iūlius in villā est et ab Aemiliā liberisque laetis salūtātur. Cornēlius Tūsculī est. Mēdus autem Rōmae 85 est ante ōstium Lȳdiae. Mēdus ōstium pulsat.

Lȳdia imperat: “Intrā!”

Mēdus per ōstium intrat et amīcam suam salūtat: “Salvē, mea Lȳdia! Ecce amīcus tuus quī sōlus Rōmam ad tē venit.” 90

Lýdia verbis Mēdi dēlectātur eumque salūtat: “Ō
amīce, salvē! Ubi est dominus tuus?”

Mēdus: “Iūlius in villā est apud servōs suōs – neque
is iam meus dominus est!”

95 Verba Mēdi ā Lýdiā laetā audiuntur.

Lýdia verbis Mēdi dēlec-
tātur = verba Mēdi
Lýdiam dēlectant

lacrima

Iūlia rosam ante nāsum tenet

illīc : in peristylō

oculus

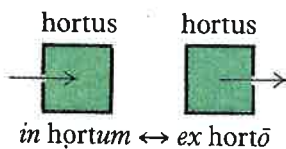
lacrimat ↔ rīdet

speculum

fōrmōsus -a -um = pulcher

in cubiculum (acc)
↔ ex cubiculō
claudit ↔ aperit

PVELLA ET ROSA

Ecce Mārcus et Quīntus ante ōstium vīllae. Puerī Iū- 1
lium exspectant. Māter nōn est apud filiōs, ea in peri-
stylō est; illīc virum suum exspectat. Aemilia laeta nōn
est, quia Iūlius abest; nam Aemilia virum suum amat.

Ubi est Iūlia? In cubiculō suō est. Iūlia, quae sōla est 5
illīc, rosam ante nāsum tenet. Puella lacrimat: in oculīs
eius sunt lacrimae.

Iūlia speculum sūmit et ante oculōs tenet. Puella sē
in speculō videt et sē interrogat: “Estne foedus nāsus
meus?” Nāsus eius autem fōrmōsus nōn est. Iūlia rūrsus 10
lacrimat.

Syra ōstium cubiculī pulsat.

Iūlia: “Intrā!”

Syra ōstium aperit et in cubiculum intrat, neque ōsti-
um post sē claudit. Iūlia Syram post sē in speculō videt. 15
Syra nōn videt lacrimās Iūliae, nam puella sē nōn vertit.

Syra: “Ō, hīc est mea puella. Venī in hortum, Iūlia!”

Iūlia imperat: "Claude ōstium!"

Ancilla pāret.

20 Iūlia: "Num nāsus meus foedus est, Syra?"

Syra: "Foedus? Immō fōrmōsus est nāsus tuus."

Iūlia sē vertit. Iam Syra lacrimās videt.

Syra: "Quid est, mea Iūlia? Tergē oculōs! Es laeta!

Nāsus tuus tam fōrmōsus est quam meus."

25 Iūlia: "Sed nāsus tuus nōn fōrmōsus est!"

Syra: "Quid? Nōnne fōrmōsus est nāsus meus?"

Iūlia: "Immō foedus est! Ecce speculum, Syra."

Iūlia speculum tenet ante Syram, quae nāsū suū in speculō videt. Ancilla oculōs claudit et tacet. —

II Ecce Iūlius ad vīllam advenit. Servī lectīcam ante ōstium pōnunt. Pater filiōs salūtat: "Salvēte, filiī!" et ā filiīs salūtātur: "Salvē, pater!"

Iūlius ambulat ad ōstium, quod ab ōstiārīō aperītur. Dominus per ōstium in vīllam intrat. Post eum veniunt
35 Syrus et Lēander, quī duōs saccōs portant. Ōstiārīus post eōs ōstium claudit. Ursus et Dāvus cum lectīcā vacuā discēdunt.

Puerī saccōs plēnōs quī ā servīs portantur vident et interrogant: "Quid inest in saccīs?"

40 Iūlius respondet: "In saccō quem Lēander portat mālā insunt. Hīc saccum pōne, Lēander!"

Lēander saccum pōnit ante Iūlium, quī aperit eum.

Iūlius: "Vidēte, puerī: hic saccus plēnus mālōrum est."

immō fōrmōsus : nōn
foedus sed fōrmōsus

est sunt
es! este! (imp)

nōn-ne

ad-venit = ad ... venit
salvē! salvēte!
salvē, pater! (sing)
salvēte, filiī! (plūr)

ōstiārīus = servus quī
ōstium aperit et claudit
in vīllam ↔ ex vīllā

mālum

plēnus -a -um ↔ vacuus

in-est = in... est

in-sunt = in... sunt

eum : saccum

hic saccus = saccus quī
hīc (apud mē) est

ē = ex
 ex ante a, e, i, o, u, h
 ē/ex ante cēterās litterās

eī : Quīntō

sōlum = tantum
 neque...neque ↔ et...et
 dat dant
 dā! date! (imp)
 iīs (= eīs) : servīs

ad-it = ad... it

Mārcus ambulat
 Quīntus currit

Iūlius mālum ē saccō sūmit et sē vertit ad Mārcum: 45
 “Ecce mālum tuum, Mārce.” Iūlius Mārcō mālum dat.
 Pater filiō suō magnum mālum dat. Iam Mārcus mālum
 habet, neque Quīntus mālum habet. Iūlius Quīntum ad
 sē vocat et eī mālum dat. Iūlius Quīntō mālum dat. Iam
 et Mārcus et Quīntus māla habent. 50

Mārcus: “Quid inest in saccō Syrī?”

Iūlius: “In saccō eius pira īsunt. Aperī saccum,
 Syre! Vidēte, puerī: hic saccus plēnus est pirōrum.” Iū-
 lius duo pira ē saccō sūmit: “Ecce pirum tuum, Mārce,
 et tuum, Quīnte.” Pater filiīs suīs pira dat. Filiī, quī iam 55
 nōn sōlum māla, sed etiam pira habent, laetī sunt. Servī
 autem neque māla neque pira habent.

Quīntus: “Etiam servīs dā māla et pira, pater!”

Iūlius Syrum et Lēandrum servōs ad sē vocat et iīs
 māla et pira dat. Dominus servīs māla et pira dat. 60

Aemilia cum Dēliā ē peristylō in ātrium intrat, laeta III
 ad Iūlium adit eumque salūtat. Aemilia virō suō ōscu-
 lum dat. Iūlius Aemiliae ōsculum dat.

Iūlius: “Quid agit Iūlia?”

Aemilia: “Rosās carpit in hortō.” 65

Iūlius: “Currite in hortum, puerī, et vocāte eam!”

Quīntus currit. Mārcus nōn currit, sed ambulat.

Iūlius imperat: “Age! Curre, Mārce!”

Etiam Mārcus currit. Puerī per peristylum in hortum
 currunt. Illic autem puella nōn est. Puerī ex hortō per 70
 peristylum in ātrium ambulant.

Mārcus: "Iūlia neque in hortō neque in peristylō est."

Aemilia: "Estne Syra in hortō?"

Quīntus: "Nōn est. Nūlla ancilla illīc est."

75 Aemilia: "Nōn solum Iūlia, sed etiam Syra abest! Dēlia, ī ad cubiculum Iūliae!"

50 Dēlia ad cubiculum Iūliae it, ostium pulsat, aperit, in cubiculum intrat. Illīc nōn solum Iūlia, sed etiam Syra est. Oculī Iūliae plēnī sunt lacrimārum.

80 Dēlia: "Venī in ātrium, Iūlia! Illīc pater tuus tē expectat."

55 Iūlia oculōs et nāsum terget, rosam sūmit, ē cubiculō exit. Syra et Dēlia post eam exeunt. Iūlia in ātrium ad Iūlium currit eīque osculum dat.

85 Iūlia: "Ecce rosa. Nōne pulchra est haec rosa?"

Iūlius: "Nūlla rosa tam pulchra est quam filia mea!"

60 Iūlius filiae suae osculum dat. Iamne lacrimat Iūlia? Immō laeta est et rīdet.

Iūlia: "Num nāsus meus foedus est?"

90 Iūlius: "Foedus? Immō tam fōrmōsus est quam—hoc mālum! Ecce mālum tuum, Iūlia." Pater filiae mālum magnum et fōrmōsum dat. Iūlia mālum terget et ante oculōs tenet.

95 Iūlia: "Ō, quam fōrmōsum est hoc mālum!" Puella laeta mālō suō osculum dat!

Iūlius: "Hoc pirum etiam tuum est, Iūlia." Iūlius eī pirum dat. Iam puella et mālum et pirum habet.

Aemilia: "Etiam ancillīs meīs māla et pira dā!"

it eunt
ī! īte! (imp)

ex-it ↔ intrat
ex-īte ex-eunt
eī-que

haec rosa = rosa quae hīc
(apud mē) est

iam-ne

hoc mālum = mālum quod
hīc (apud mē) est
hīc haec hoc:
hīc saccus (m)
haec rosa (f)
hoc mālum (n)

eī: Iūliae

CAP. VII

iīs (= eīs) : ancillās

cui? puerō
puellae

Iūlius ancillās ad sē vocat et iīs quoque māla et pira
dat. Ancillae laetae ex ātriō exeunt. —

100

Cui Iūlius mālum dat? Puerō mālum dat. Puer cui
Iūlius mālum dat est filius eius.

Cui Iūlius ōsculum dat? Puellae ōsculum dat. Puella
cui Iūlius ōsculum dat filia eius est.